

BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNDE PANDEMİ

Dr. Çağla Pınar Taştan

Tıp Doktoru, Bakırköy Dr. Sadi Konuk EAH Göğüs Hastalıkları Uzmanı

Mevsim güze bıraktı kendisini. İnce bir serinlik, sararan yapraklar. Ömrümün kaçınıcı sonbaharı?

Bu yıl mevsimleri bilemedik; günleri, geceleri, saatleri bilemedik. Sanki dünya galaksiden kopmuş, savrulmuştu. Biz savrulmuştuk. Bilinmezin içinde savrulan küçük zerrecikler gibi hissediyordum kendimi. Sadece ben değil, dünya da düşüyordu.

Yaşam, baharlarını çalıyordu hayatlarımızın.

Oysa Mart ayının başları, kışla bahar arası sallanan günlerde Çin'den korona haberleri geliyordu. Aslında polikliniğe -sonradan farkına vardığımız- muhtemel hastalar geliyordu ama bakmadığımız için görmüyorduk...

Takvimden Birkaç Yaprak

İstanbul'un göbeğinde, günde binlerce hasta bakılan büyük bir eğitim araştırma hastanesinde göğüs hastalıkları uzmanıyım. Hastanemizde çok büyük ameliyatlar yapılıyor, inanılmaz bir hasta sirkülasyonu var. Poliklinik, konsültasyonlar, acil, heyet vs... Bazen her şeyi bırakıp kaçmak istiyor insan. O zaman rutinin aslında ne güzel bir şey olduğunu henüz bilmiyorum.

11 martta ilk vakanın görülmesiyle hızla değişiyor hayatımız.

Sanki başka bir dünyada, başka bir sabaha uyanıyoruz. Hastanemiz pandemi hastanesi ilan ediliyor. Telefon çalıyor bir öğle arası. Polikliniklerimiz kapanıyor, COVID polikliniklerine alınıyoruz. Randevular iptal olmuş. Ama gelen hastalar var yine de. İnsanlara anlatmaya çabalıyoruz, herkes kendince haklı. Arada biz kalıyoruz.

COVID polikliniği hastanenin girişindeki bloğa alınıyor. Hemen kuyruklar oluşmaya başlıyor önünde. Ne yapacağız? Tedavi? Kim yatacak? Kim sürüntü alacak? Kısa bir karışıklıktan sonra en azından bazı şeyler netleşiyor. COVID polikliniğinin önündeki kuyruklar zamandan bağımsız uzamaya başlıyor. Gece gündüz ayrımı yok. Fiziksel mesafeye dikkat edelim diye sürekli uyarıyor güvenlik. Hasta olmayanlar da burada hastalanıyor belki.

COVID polikliniğinin önündeki kuyruklar zamandan bağımsız uzamaya başlıyor. Gece gündüz ayrımı yok. Fiziksel mesafeye dikkat edelim diye sürekli uyarıyor güvenlik. Hasta olmayanlar da burada hastalanıyor belki.

Sonra bir telefon daha geliyor; göğüs hastalıkları uzmanları enfeksiyon servisi ile beraber çalışacak deniyor. Kata çıkıyoruz.

Servisler, nöbetler konuşuluyor. Daha çok başlangıçta olmamıza rağmen acil yatakları, servisler dolmaya başlıyor. İlk nöbetimi enfeksiyon hastalıkları uzmanı arkadaşımın tutuyorum. Ve yirmi yıllık meslek hayatımda hasta yoğunluğu ne demek o gece öğreniyorum. Sanki bütün şehir COVID'li. Telefonlar durmaksızın çalıyor, asistanlar durmaksızın hasta hazırlıyor. Durmaksızın öylesine yazılmış bir kelime değil, gerçekten ara vermeksizin çalışıyor herkes. Sabaha karşı asistana bir şeyler veriyorum yemesi için, ayaküstü ağzına atıyor. Hastalar geliyor, sürekli hastalar geliyor... Eski SSK hastanesinde asistanlık yapmış ben hasta sayısının çok olmasının ne demek olduğunu ilk kez idrak ediyorum. Asistanlar, uzmanlar, hemşireler, temizlik personeli...

Sanki bir savaşta gibiyiz. Gözümün önüne cephe geliyor. Düşman sinsi, düşman görünmüyor, düşman her yerde, nerden ve nasıl saldıracak bilmiyoruz. Elimizdeki süngülerle savaşmaya çabalıyoruz. Sürekli bombalar patlıyor sanki. "Abla hasta kötüleşti", "Abla hastanın satürasyonu düştü"... Yoğun bakımlar aranıyor bir yandan. Sabah olmayacak gibi bir gece. COVID polikliniğinde kuyruk hiç azalmıyor. Ayaklarımı hissetmiyorum sabaha doğru. Varlığımı, kendimi hissetmiyorum. Kabus mu? Bitecek mi? Hangi günü gördün sabah olmadı diyen türküyü mırıldanıyorum içimden.

Sabah oluyor, mevziyi yeni nöbetçilere bırakıyoruz. Nöbet değişim saati. Gelen uzmanlar, asistanlar, hemşireler, temizlik personeli. Hepimiz bütünleşmişiz sanki. Gözlerim doluyor. Verilen mücadele kurtuluş savaşını anımsatıyor bana.

Gelen günler daha kötü geliyor ne yazık ki. Hasta sayısı artıyor. Bütün hastane, hatta kadın doğum kliniği, yan hastanenin bir bloğu, lepra hastanesi bizim hastalarımızla dolu. Bir cumartesi tüm gün ziyaret yapıyorum. Gecegündüz kavramım yok. Saat kavramım yok. Hafta içi, hafta sonu, bayram fark etmiyor. Tempo düşmüyor. Herkes tedirgin; ne olacak, ne zaman bitecek diye soruyor birbirine. Hepimiz korkuyoruz bir yandan. Hastalanmaktan, sevdiğimiz hastalanmasından, belki ölmekten korkuyoruz. Ama çalışıyoruz, durmaksızın çalışmaya devam ediyoruz.

Pandeminin başlangıcında maske ve diğer koruyucu ekipmanları bulmak bir sevinçti. Zamanla çoğu şey daha erişilebilir oldu. Bir eğitim araştırmada çalışmanın en büyük faydası tetkiklere ulaşmanın kolaylığı idi sanırım. Ve bir çok branşın kolektif çalışması. Zaman hasta sayısını azaltsa da yoğunluk hep baki kaldı. Biz verilen her görevde canla başla çalıştık.

Aylar geçti. Baharı nöbet çıkışlarında yolumuza çıkan ağaçlardan gördük. Aylardır dostlarımızla kucaklaşmadık, oturup uzun sohbetler yapamadık. Yaz geçti. Maskelerin ardında yaşadık sıcağı, hayatı, ölümü. Yazın o keyifli, rahat saatleri hiç gelmedi. Hastane pandemi hastanesi olmaktan çıktı ama aylardır bekleyen diğer hastalar vardı bu kez. Bir yandan kendi hastanemizde, bir yandan pandemi hastanesinde çalışmaya başladık.

Bir cumartesi tüm gün ziyaret yapıyorum. Gecegündüz kavramım yok. Saat kavramım yok. Hafta içi, hafta sonu, bayram fark etmiyor. Tempo düşmüyor. Herkes tedirgin; ne olacak, ne zaman bitecek diye soruyor birbirine. Hepimiz korkuyoruz bir yandan. Hastalanmaktan, sevdiğimiz hastalanmasından, belki ölmekten korkuyoruz. Ama çalışıyoruz, durmaksızın çalışmaya devam ediyoruz.

Güz geldi. Göğün berraklığı içimizi rahatlatmıyor maalesef. Kışın nasıl geçeceği korkusundayız. Herkes çok yorgun. Herkes mutsuz. İstifa edenler, emekli olanlar oldu. Hastalar yeniden artmaya başladı. İnsanlar gergin.

Güz geldi. Sarı yaprakları ve tatlı serinliği yine teğet geçiyor hayatımızı. Bu yıl hiçbir bahar uğramadı bize, ne ilki, ne sonu. Önümüzde uzun günler, binlerce hasta, cebimizde yorgunluk. Bir eğitim araştırma hastanesinin uzun koridorlarında ölen sağlık çalışanlarının yasını tutarak çalışmaya devam ediyoruz.

Adnan Yücel'in dediği gibi: "Bitmedi daha sürüyor o kavga / ve sürecek"... Hepimiz için adil, eşit, özgür bir ülke kuruluncaya, COVID hayatımızdan çıkıncaya dek.